

dosarul nr. 2rhc-8/2020

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. B. Bîrca)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. T. Vieru, V. Clevadi, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire depusă de Maxim Timoșin împotriva deciziei din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție,

pronunțată la recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Crasmed”, Maxim Timoșin împotriva încheierii din 02 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău privind destituirea lui Maxim Timoșin din funcția de lichidator al Societății pe Acțiuni „Crasmed”, în procesul de insolabilitate al Societății pe Acțiuni „Crasmed”,

c o n s t a t ă:

La 17 octombrie 2014, SA „Crasmed”, administrator Vadim Cornițchii, a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de societate.

Prin încheierea din 27 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către SA „Crasmed”, administrator Vadim Cornițchii, privind intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Crasmed”, fiind numit în funcția de administrator provizoriu, ÎI „Dorfman Ludmila”, fiind dispuse și aplicare măsurilor de asigurare.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de SA „Crasmed” administrator Vadim Cornițchii, privind intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Crasmed”; a fost constatată insolabilitatea debitorului SA „Crasmed” și a fost inițiat procesul de insolabilitate în privința debitorului; a fost desemnat ÎI „Timoșin Maxim, în funcția de administrator al insolabilității debitorului, care a fost împuternicit să exercite toate atribuțiile în vederea administrării și reprezentării debitorului insolubil, valorificării și distribuirii masei debitoare; au fost menținute sechestrurile și interdicțiile aplicate anterior asupra bunurilor debitorului și măsurile de asigurare prin încheierea din 27 octombrie 2014, cu înlăturarea debitorului de la gestionarea SA „Crasmed”; a fost interzis instituțiilor financiare în care debitorul SA „Crasmed” are deschise conturi de a dispune de mijloacele existente, fără un ordin al administratorului insolabilității ÎI „Timoșin Maxim”; a fost interzisă înstrăinarea bunurilor debitorului SA „Crasmed” și a fost sistată orice modificare legată de statutul juridic al bunurilor ei, fără permisiunea în scris al administratorului insolabilității debitorului SA „Crasmed”; a fost interzisă sechestrarea și sistarea operațiunilor din contul de acumulare al debitorului SA

„Crasmed”; a fost propus creditorilor garanțați să precizeze neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință, fiind stabilit termenul-limită pentru creditori de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor până la data de 30 ianuarie 2015; a fost numită ședința de validare a creanțelor pentru data de 09 februarie 2015, ora 12:30.

La 22 februarie 2016, Procuratura Anticorupție a Republicii Moldova a înregistrat în instanța de insolvabilitate o sesizare prin care a solicitat examinarea acesteia cu dispunerea din oficiu destituirea administratorului procesului de insolvabilitate a SA „Crasmed”, Maxim Timoșin.

La 15 martie 2016, reprezentantul debitorului SA „Crasmed”, Ludmila Iurașco, a depus cerere, solicitând autosesizarea instanței de judecată în sensul demiterii lichidatorului debitorului Maxim Timoșin.

Prin încheierea din 14 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă ridicarea din oficiu a întrebării privind destituirea lui Maxim Timoșin din funcția de lichidator al procesului de insolvabilitate al SA „Crasmed”.

Prin încheierea din 02 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a destituit Maxim Timoșin din funcția de lichidator al SA „Crasmed”, în procedura falimentului; s-a desemnat în funcția de lichidator al SA „Crasmed”, Andrei Gherman; s-a obligat Maxim Timoșin să prezinte în termen de 2 săptămâni raportul prevăzut de art. 72 din Legea insolvabilității; s-a obligat Maxim Timoșin să transmită în termen de 2 săptămâni noului lichidator toate documentele pe care acesta le deține în legătură cu îndeplinirea funcției de administrator al insolvabilității/lichidator al SA „Crasmed”.

Prin decizia din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către lichidatorul destituit al SA „Crasmed”, Maxim Timoșin și s-a menținut încheierea din 02 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost destituit Maxim Timoșin din funcția de lichidator al debitorului insolubil și numit un alt lichidator.

La 26 decembrie 2019, Maxim Timoșin a declarat revizuire împotriva deciziei din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit.b), e) Cod de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire în sensul formulat, casarea deciziei din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție și trimiterea cauzei la rejudecare.

În susținerea cererii de revizuire s-a invocat că în motivarea deciziei instanței de recurs s-a menționat expres despre faptul că prin sesizarea Procuraturii Anticorupție din 22 februarie 2016, Maxim Timoșin a fost pus sub învinuire la 11 februarie 2016, fiindu-i încredințat faptul că el fiind o persoană care gestionează o organizație comercială a folosit intenționat în interes material în alte interese personale sau în interesul terților, direct sau indirect, situația de serviciu, acțiunile soldate cu urmări grave, infracțiune prevăzută de art. 335 alin. (1/1) Codul penal. Respectiv, instanța de recurs a considerat că odată ce i s-a încredințat comiterea unei infracțiuni, nu poate deține funcția de administrator. La 27 septembrie 2019 i-a fost înmănată ordonanța Procuraturii Anticorupție din 05 august 2019 prin care s-a dispus scoaterea sa de sub urmărire penală în cauza penală nr. 2015970520 din motivul lipsei în acțiunile sale ale elementelor infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu clasarea cauzei penale din motivul lipsei elementelor infracțiunii.

Revizuentul a opinat că unicul temei ce a servit la destituirea sa din funcția de lichidator al SA „Crasmed” a fost decizia organului de urmărire penală privind pornirea urmăririi penale, punerea sa sub învinuire și solicitarea adresată instanței de a fi destituit din funcție. Motivarea redată în decizia contestată cu revizuire precum că în circumstanțele descrise apare un conflict de interese între lichidatorul Timoșin Maxim și debitorul SA „Crasmed”, iar argumentul recurentului precum că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atât timp cât vinovăția nu-i va fi dovedită, nu poate constitui temei pentru admiterea recursului, suscită dubii rezonabile referitor la legalitatea și temeinicia deciziei. Or, în funcția deținută și-a executat atribuțiile cu diligența unui bun profesionist, fapt reținut de organul de urmărire penală. Având în vedere aducerea la cunoștință la 27 septembrie 2019 a ordonanței Procuraturii Anticorupție din 05 august 2019, a opinat că revizuirea este depusă în termenul prevăzut de art. 450 Cod de procedură civilă.

La 02 martie 2020, Olga Cornițaia a depus referință la cererea de revizuire, solicitând respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire.

La 02 martie 2020, Ludmila Iurașco a depus referință la cererea de revizuire, solicitând respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În temeiul art.446 Cod de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

În conformitate cu art.452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Colegiul relevă că, prin decizia din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către lichidatorul destituit al SA „Crasmed”, Maxim Timoșin și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016, prin care a fost destituit Maxim Timoșin din funcția de lichidator al debitorului insolvent și numit un alt lichidator (Vol.I, f.d.129-133).

Deși, la caz s-a menționat că decizia din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție nu se supune niciunei căi de atac, în condițiile art.428 alin. (1) Cod de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că această dispoziție cade sub incidența prevederilor art. 446 Cod de procedură civilă, adică poate fi contestată cu revizuire.

Colegiul reiterează că revizuirea a fost declarată în temeiul art. 449 lit. b), e) Cod de procedură civilă, care statuează că revizuirea se declară în cazul în care: b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut

fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Totodată, Colegiul precizează că revizuentul pretinde, în esență, că motivarea redată în decizia instanței de recurs s-a axat pe sesizarea Procuraturii Anticorupție din 22 februarie 2016 prin care s-a indicat precum că Maxim Timoșin a fost pus sub învinuire la 11 februarie 2016, fiindu-i încredințată comiterea unei infracțiuni și respectiv nu poate deține funcția de administrator. Respectiv, ordonanța Procuraturii Anticorupție din 05 august 2019 prin care s-a dispus scoaterea lui Maxim Timoșin de sub urmărire penală în cauza penală nr. 2015970520, având în vedere că s-a constatat că și-a exercitat atribuțiile cu diligența unui bun profesionist, justifică casarea deciziei revizuite.

Prin prisma art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Or, circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

De altfel, în virtutea acestui temei de drept la declararea revizuirii se condiționează ca circumstanțele să fi existat până la momentul pronunțării hotărârii, însă să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, precum și că revizuentul să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale.

La caz, deși, revizuentul Maxim Timoșin invocă și prevederile art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă, care determină niște condiții exprese pentru a fi incidente speței, în cererea de revizuire se referă la ordonanța de scoatere sa de sub urmărire penală la 05 august 2019, precum și că la emiterea deciziei din 28 septembrie 2016 unicul temei de destituire din funcție a servit decizia organului care a dispus pornirea urmăririi penale.

În această ordine de idei, este cert determinat că ordonanța Procuraturii Anticorupție este emisă la 05 august 2019, respectiv ea nu exista la data pronunțării deciziei instanței de recurs contestate cu revizuire și astfel circumstanțele reliefate în ea nu pot fi reținute ca temei de revizuire prin prisma art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă.

Totodată, Colegiul reiterează că drept condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele să fi existat obiectiv până la data

pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Mai mult, un aspect relevant care s-a evidențiat la judecarea cauzei atât în instanța de insolvență, cât și în recurs, a fost obligațiile lichidatorului ce decurg din atribuțiile reglementate în art. 66 alin.(1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 despre informarea instanței de insolvență despre pornirea procesului penal, care s-a soldat cu punerea sub învinuire la 11 februarie 2016. Or, în temeiul art. 66 alin.(1) lit. x) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, una dintre atribuțiile principale ale lichidatorului este sesizarea instanței de insolvență despre orice alte probleme care apar pe parcursul exercitării atribuțiilor sale.

În consecință, Colegiul conchide că motivele invocate de revizuent nu cad sub incidența prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În ceea ce vizează al doilea temei de revizuire, art. 449 lit.e) Cod de procedură civilă, adică revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Colegiul reiterează că revizuentul Maxim Timoșin se referă la ordonanța Procuraturii Anticorupție din 05 august 2019 prin care s-a dispus scoaterea sa de sub urmărire penală în cauza penală nr. 2015970520 din motivul lipsei în acțiunile sale ale elementelor infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), art.327 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu clasarea cauzei penale din motivul lipsei elementelor infracțiunii.

Invocând art. 449 lit.e) Cod de procedură civilă ca temei de revizuire, este important ca actul de dispoziție în cauză să devină irevocabil și ca acest act să fi stat la baza emiterii hotărârii supuse revizuirii.

De altfel, la baza deciziei a cărei revizuire se cere nu a stat un act de dispoziție judecătorească în sensul art. 449 lit.e) Cod de procedură civilă care ar fi servit drept temei pentru emiterea deciziei contestate cu revizuire.

Respectivul temei de revizuire este inoperabil în speță și va constitui o ingerință asupra securității raportului juridic, în caz de admitere a cererii de revizuire în baza acestui temei.

Subsidiar, Colegiul precizează că, deși, instanța de recurs s-a referit la sesizarea Procuraturii Anticorupție din care rezultă că Maxim Timoșin a fost pus sub învinuire, motivarea instanței atestă că nu acesta a fost temeiul destituirii din funcție, însă, în esență, a vizat obligațiile lichidatorului în cadrul procesului de insolvență acordate prin lege în virtutea art. 66, 68 al Legii insolvenței. Or, lichidatorul își exercită atribuțiile sub supravegherea instanței de insolvență care examinează cauza de insolvență și cu diligența unui bun profesionist, acționând pe propria răspundere.

Adițional, Colegiul menționează că procesul de insolvență este un proces complex, care constă dintr-o multitudine de acțiuni procesuale întreprinse de către instanța de insolvență, iar instanța de judecată trebuia să întreprindă toate măsurile necesare pentru desfășurarea cu celeritate a acestuia și nu să acționeze în vederea tergiversării procesului.

Concomitent, Colegiul învederează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege,

iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă. La fel, aceasta nu necesită rejudecarea cauzei în mod implicit, ci doar ca efect al admiterii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens, în caz contrar poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

La fel, se accentuează că în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Instanța de revizuire accentuează că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Roșca c. Moldovei, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005). Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat. Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Or, existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție, se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii. Astfel, admiterea cererii de revizuire în circumstanțele detaliate va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) vs Moldovei, E. Duca vs Moldovei ș.a).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Maxim Timoșin împotriva deciziei din 28 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, pronunțată la recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Crasmed”, Maxim Timoșin împotriva încheierii din 02 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău privind destituirea lui Maxim Timoșin din funcția de lichidator al Societății pe Acțiuni „Crasmed”, în procesul de insolvabilitate al Societății pe Acțiuni „Crasmed”.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic